

Σεμινάριο «Γραφή και Ανάγνωση» (Read & Write)

Σχεδιασμός, οργάνωση,
διδασκαλία:

Άρης Μαραγκόπουλος

Αναλυτικό Πρόγραμμα Σεμιναρίου (Από την ανάγνωση στη γραφή)

1. Η Ανάγνωση του Κόσμου

1. Πώς διαβάζουμε τον κόσμο (η "χειρονομιακή" ανάγνωση, η "αθώα" ανάγνωση). 2. Πώς διαβάζουμε τα βιώματά μας. 3. Πώς διαβάζουμε μέσα από τα μάτια του Άλλου (Βιβλίο, Τέχνες, ΜΜΕ). 4. Τρόποι ανάγνωσης πέραν της λογοτεχνίας [i. Στερεότυπη (fast read). ii. Συμβατική (a story). iii. Συγκινησιακή. iv. Δημοσιογραφική.] 5. Διαβάζοντας τα δικά μας κείμενα.

Άσκηση: Ζήσε έντονα και πέθανε γρήγορα: κείμενο εμπνευσμένο από σχετική φωτογραφία που μοιράζεται στην ομάδα (400-500 λέξεις).

2. Ο Συγγραφέας και η σχέση του με την Πραγματικότητα

Ανάλυση στην ομάδα της προηγούμενης Άσκησης, αποτελέσματα εργασιών

1. (Υπαρκτή) Πραγματικότητα και (πειστική) Φαντασία. Μερικά παραδείγματα (Μάρκες, Χάκκας, ιστορίες με το χιόνι). 2. Πραγματικότητα και Μυθολογία. 3. Η δική μας πραγματικότητα. 4. Η δική μας μυθολογία. 5. Το παράδειγμα των απλών πραγμάτων (τα σπουδαία και τα άχρηστα). 6. Το «οικογενειακό μυθιστόρημα».

Άσκηση: Αυτοί που κάποτε: κείμενο εμπνευσμένο από σχετική φωτογραφία που μοιράζεται στην ομάδα (400-500 λέξεις). Αξιοποίηση «οικογενειακού μυθιστορήματος».

3. Ανάγνωση και Γραφή των κειμένων, οι απαραίτητες προϋποθέσεις

Ανάλυση στην ομάδα της προηγούμενης Άσκησης, αποτελέσματα εργασιών

1. Η απόλαυση της ανάγνωσης και η απόλαυση της γραφής: "Εύκολα" και "Δύσκολα" βιβλία (η "θερμοκρασία" των κειμένων). 2. Κριτήρια αξιολόγησης του λογοτεχνικού έργου. 3. Κριτική ικανότητα και γούστο. 4. Τα τριάντα βιβλία (ελληνικής και ξένης) λογοτεχνίας που πρέπει οπωσδήποτε να διαβάσεις.

Άσκηση: Κείμενο με αφετηρία κλασικό αφήγημα της νεοελληνικής λογοτεχνίας (500 λέξεις) Ο σεμιναρίστας μορφοποιεί διαφορετικό τέλος στην ιστορία.

4. Προς τη γραφή του δικού μου κειμένου: το Εργαστήριο του Συγγραφέα

Ανάλυση στην ομάδα της προηγούμενης Άσκησης, αποτελέσματα εργασιών

1. Η γέννηση μιας ιστορίας (Γράφω για: τον κόσμο / το βίωμα / τον Άλλο / για μένα. Γράφω κατά τις δυνάμεις μου). 2. Η πρώτη μου αφήγηση, προετοιμασία. 3. Προϋποθέσεις για το ικανοποιητικό κείμενο (στάδια συγγραφής). 4. Η θεμελιακή άποψη / οπτική για τα πράγματα. 5. Ψεύτικο και αυθεντικό κείμενο, το πειστικό κείμενο. 6. Οργανώνοντας το «Εργαστήριο του Συγγραφέα». 7. Πώς διορθώνω (βασικές τεχνικές ατομικής αξιολόγησης) το κείμενό μου.

Άσκηση: Σχεδιασμός κειμένου με συγκεκριμένο θέμα που αξιοποιεί το «Οικογενειακό μυθιστόρημα»).

5. Η Γραφή του δικού μου κειμένου: οι θεμελιώδεις τεχνικές (I)

Ανάλυση στην ομάδα της προηγούμενης Άσκησης, αποτελέσματα εργασιών

1. Τα πρόσωπα, κύρια και δευτερεύοντα, οι πειστικοί χαρακτήρες (Show / Tell – Flat / Round), οι πειστικές σχέσεις. 2. Ισχυρά και αδύναμα Στερεότυπα. 3. Η τεχνική της «μετατόπισης». 4. Τα τρία Δ (Δράση, Διάλογος / Μονόλογος, Διλήμματα).

Άσκηση: Ξαναγράψιμο της προηγούμενης άσκησης με βάση την τεχνική της μετατόπισης (500 λέξεις).

6. Η Γραφή του δικού μου κειμένου: οι θεμελιώδεις τεχνικές (II)

Ανάλυση στην ομάδα της προηγούμενης Άσκησης, αποτελέσματα εργασιών

1. Ο Χρόνος (αργός-περιγραφικός / γρήγορος-δραστικός). 2. Διαφορετικά είδη χρόνου (τεχνικές - χρήσεις). 3. Ο Τόπος ως σκηνή. 4. Η αίσθηση του Χρόνου και του Τόπου (συζήτηση αυτών των στοιχείων με αφετηρία αφήγημα νεοελληνικής λογοτεχνίας.)

Άσκηση: Με αφετηρία συγκεκριμένες φωτογραφίες και έμπνευση συγκεκριμένο αφήγημα νεοελληνικής λογοτεχνίας, κείμενο που αποτυπώνει με σαφήνεια τον ρόλο τόπου / χρόνου στην πλοκή (800 λέξεις).

7. Η Γραφή του δικού μου κειμένου, οι θεμελιώδεις τεχνικές (III)

Ανάλυση στην ομάδα της προηγούμενης Άσκησης, αποτελέσματα εργασιών

1. Σχέδια (draft) πλοκής: (i. The American scenario draft. ii. The Geometry draft. iii. The Creative centre draft). 2. Συστατικά στοιχεία αφηγηματικού σκελετού: (Διάλογοι, Διλήμματα / Δοκιμασίες, Αντιφάσεις, Συγκρούσεις εσωτερικές / εξωτερικές, Κεντρική Σύγκρουση).

Άσκηση: Με αφετηρία συγκεκριμένο αφήγημα νεοελληνικής λογοτεχνίας, κείμενο που αποτυπώνει με σαφήνεια ενδιαφέρουσα παραλλαγή στη δραματική εξέλιξη (600 λέξεις).

8. Η Γραφή του δικού μου κειμένου, οι θεμελιώδεις τεχνικές (IV)

Ανάλυση στην ομάδα της προηγούμενης Άσκησης, αποτελέσματα εργασιών

1. Η οπτική γωνία (είδη, χρήσεις, τεχνικές, παραδείγματα από την ελληνική και την παγκόσμια λογοτεχνία). 2. Ύφος / Γλώσσα. 5. Πραγματολογικά στοιχεία-έρευνα.

Άσκηση: Με αφετηρία συγκεκριμένο γραφιστικό σκαρίφημα, ως έμπνευση για την απόδοση σχέσης τόπου/χρόνου και ψυχολογίας χαρακτήρων, κείμενο με συγκεκριμένο θέμα (600-1000 λέξεις).

9. Η Γραφή του δικού μου κειμένου και πώς κάνω ένα βήμα παραπέρα

Ανάλυση στην ομάδα της προηγούμενης Άσκησης, αποτελέσματα εργασιών

1. Μικρά μυστικά για την τέχνη της γραφής: i. από τον χαρακτήρα στην πλοκή. ii. από τη γλώσσα στην πλοκή. iii. από το σχέδιο στην πλοκή. 2. Το «στρίψιμο της βίδας».

Άσκηση i: Κείμενο με έμφαση στον Διάλογο και τις Δοκιμασίες (600-1000 λέξεις). **Άσκηση ii.** Draft για μια πιθανή νουβέλα.

10. Θα γράψω; Θα γίνω συγγραφέας;

1. Δυνατότητες ώστε να προχωρήσει κάποιος ως συγγραφέας. 2. Οι ανάγκες. 3. Τα εφόδια. 4. Η συγκυρία. 5. Ανάλυση και συζήτηση επί των τελευταίων ασκήσεων-κειμένων. 6. Αξιολόγηση της προσωπικής «φωνής» του κάθε μέλους της ομάδας.

Τελευταία άσκηση: Υποβάλλεται, σε βάθος χρόνου δύο μηνών, ένα διήγημα 2-3000 λέξεων που θα διορθωθεί και θα αξιολογηθεί από τον διδάσκοντα.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ

Οι ασκήσεις του σεμιναρίου είναι προαιρετικές για τους συμμετέχοντες. Οπωσδήποτε, όσο μεγαλύτερο αριθμό από αυτές ολοκληρώσει κάθε μέλος της συγγραφικής ομάδας, τόσο πιο ουσιαστικό θα είναι το όφελος αυτής της διδασκαλίας για το ίδιο.

ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΣΤΟ ΠΑΡΑΚΑΤΩ LINK

<http://www.arisgrandmangr.com/seminarium.html>